

Herning Nordre Provsti og Herning Søndre Provsti

November 2018

Til

Menighedsråd, gravere, kirkegårdsledere, kasserere/regnskabsførere og kirkeværger.

Følgrebrev til Takstblad for 2019.

Hermed udsendes **Vejledning i takster** for 2019. Da provstiudvalget skal sikre, at der er ensartede takster på kirkegårdene i ligningsområdet, og da provstiudvalget har kompetencen til at fastsætte taksterne, går provstiudvalget ud fra, at de udsendte takster også anvendes ved de 1-årige gravstedsaftaler på **alle** kirkegårde. Taksterne i takstbladet stemmer overens med taksterne i GIAS.

Husk, at de 1-årige aftaler skal være skriftlige og underskrives, for at aftalerne er gældende. Det betyder endvidere, at **mundtligt indgåede 1-årige aftaler om vedligeholdelse af graveren/kirkegårdslederen skal bekræftes skriftligt**. En formular dertil findes på f.eks. Brandsofts kirkegårdssystem. Provstirevisoren gøres opmærksom på provstiudvalgets takster fra provstikontoret, og revisoren kontrollerer i forbindelse med revisionen, at de fastsatte takster anvendes for ydelserne på kirkegården.

Ved aftaler i GIAS er det et krav, at CVR. - nummeret påføres aftaleskemaerne. På de mindre kirkegårde, hvor der er få GIAS-aftaler, kan der fås hjælp til indtastning i GIAS enten ved aftale med en nabokirkegård eller med Viborg Stift.

Nye regler vedr. hækklipning

Kirkeministeriet udsendte 24. jan. 2017 et brev til alle menighedsråd for at få afklaret reglerne for hækklipning. I brevet bliver der givet 3 muligheder. Provstierne i Viborg Stift har valgt model 2, som betragter hækkene omkring gravstederne, som en del af fællesarealet på kirkegården, som alle gravstedsejere er med til at finansiere vedligeholdelsen af. Det betyder, at vedligeholdelse af hækkene indregnes i prisen for erhvervelse af gravsted, uanset gravstedstype. Derfor er disse takster forhøjet i takstbladet, mens denne udgift jo er gratis for folkekirkemedlemmer. Dermed sikrer vi, at kirkegårdens udskiftning og klipning af hække fortsat kan være med til at give det smukke helhedsindtryk af kirkegården.

Provstikontorerne skal således inden 1. dec. indtaste de nye priser i GIAS for gravstedserhvervelse, samt de tilsvarende tilskud til folkekirkemedlemmers gravstedserhvervelse.

Hækkliplingens konsekvens for momsregning på kirkegården

Ved genberegning af momsprocent i forbindelse med årsregnskabet, skal menighedsrådet være opmærksom på, at arealet af hække på kirkegården tillægges fællesarealerne i beregningen og evt. øgning i timeforbrug på fællesarealer skal indregnes. Denne genberegning af moms skal gælde fra 1. januar 2018.

Klargøring af GIAS til 2019:

Provstikontorerne skal inden 1. dec. indtaste de nye priser i Gias for gravstedserhvervelse, samt de tilsvarende tilskud til folkekirkemedlemmers gravstedserhvervelse.

Hvis en kirkegård har nye gravstedsformer eller andre ydelser, skal graveren/kirkegårdslederen inden 25. nov. indtaste kostpriserne for lokale ydelser som kladdepriser i 2019-priser. Dette skal ske tidsnok til, at provstikontoret kan godkende ændringerne inden 1. dec., så det er de rigtige priser, der bliver opkrævet i 2019. Husk også at have en opdateret prisliste, som er tilgængelig for gravstedsbrugerne, så de kan orientere sig om, hvad ydelserne koster.

Alle gartneriske ydelser skal angives inkl. moms.

Priser på begravelsesydelser er uden moms.

Retsgrundlaget for taksterne er Cirkulære om beregning af kirkegårdstakster fra 12. febr. 2013: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=145297> og Vejledning om beregning af kirkegårdstakster fra 22.08.2018: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=145298> heraf følges Kirkeministeriets retningslinjer i takstbladet. Ifølge cirkulæret skal kostprisberegning ske mindst hvert 4 år, sidst pr. 1. jan. 2017

Bemærkninger til punkter i takstbladet:

Punkt 1: Erhvervelse, fornyelse og reservering af gravsteder.

Vær opmærksom på, at det er **afdødes medlemsstatus** i forhold til Folkekirken og **ikke** gravstedets status, der afgør, om der skal betales leje af gravstedet m.m.

Punkt 2: Timekostprisen.

Bemærk, at betaling for rydning af gravsted før gravning samt pyntning af graven og den opgravede jord er ens for folkekirkemedlemmer, ikke-folkekirkemedlemmer og valgmenighedsmedlemmer. Det skyldes, at det er en gartnerisk ydelse, der er momspligtig.

Punkt 7: Takster for ikke-folkekirkemedlemmers brug af kirke og kapel

Vi har indføjjet at leje af kirke el. kapel til en begravelseshandling er beregnet på længden af en normal folkekirkelig begravelse – op til en time. Det skyldes at udlejning af kirke eller kapel til en ikke-folkekirkelig begravelse/bisættelse kan have længere varighed. I de tilfælde beregnes prisen efter den konkrete varighed. I den forbindelse gør vi opmærksom på, at brug af røgelse ved en ikke-folkekirkelig begravelse, kan give et større arbejde m.h.t. udluftning og rengøring. Derfor opfordrer vi til, at menighedsrådet tager stilling til, om der må benyttes røgelse i kirken eller kapellet.

Punkt 5 og 9:

Vær opmærksom på, at såfremt det fremgår af kirkegårdsvedtægten, at der er mulighed for at reservere gravsted, **skal** der tegnes legataftale på minimum 5 år, når gravsteder reserveres og derefter evt. fornyes,

Vær også opmærksom på tilføjelsen til afsnittet om **Sløjfning af gravsteder (pkt. 5)**, at det skal fremgå af kirkegårdsvedtægten på oprettelsestidspunktet, såfremt der kræves betaling for rydning af gravstedet. Hvis ikke det fremgår af kirkegårdsvedtægten er slutrydning af gravsteder gratis, fordi den hænger sammen med erhvervelsen af gravstedet og **pkt. 9, Tilbud fra Gias**, hvor det er præciseret, at det ikke er tilladt at tage gebyr for at lave Gias - aftaler.

Ang. dokumentation i forbindelse med sløjfning af gravsted, gør vi opmærksom på følgende: Der er faldet dom i en sag, hvor indehaveren af gravstedsbrevet skrev under på, at graven skulle slettes, men en anden brugsberettiget i familien var imod dette og fik byrettens medhold i, at han skulle have gravstedet stillet til rådighed. Denne dom understreger vigtigheden af, at graveren/kirkegårdslederen får indehaveren af gravstedsbrevet til at skrive under på, at beslutningen om at sløjfe graven deles af alle brugsberettigede. Der kan bruges en formulering, der lyder: *Undertegnede erklærer herved, at jeg har bemyndigelse/tilladelse fra alle andre brugsberettigede, der har lov til at benytte gravstedet, til at træffe ovenstående afgørelse. På familie og arvingers vegne: Sted, dato, underskrift.*

Endvidere er reglen den, at enhver brugsberettiget til et gravsted, har ret til at blive registreret i kirkegårdens arkiv for gravstedet. I så fald skal vedkommende også høres i forbindelse med ønske om sløjfning. Hvis graveren/kirkegårdslederen er vidende om, at der blandt de brugsberettigede er uenighed om beslutning om sløjfning, skal de pågældende høres.

I øvrigt bør der på kirkegårdskontorerne eller i våbenhusene være en folder, som oplyser om de forskellige gravstedstyper på den enkelte kirkegård.

Vi gør også opmærksom på vigtigheden af sikkerhed omkring gravsten. Hvis gravsten begynder at stå ustabilt, er det vigtigt at kirkegården stabiliserer de gravsten, kirkegården har ansvar for på gravsteder og i lapidarier. Endvidere bør kirkegården kontakte gravstedsejere, som selv passer gravstedet, hvis gravstenen bliver ustabil f.eks. ved gravsænkning.

Anonym fællesplæne

Det har mange steder været praksis, at ingen pårørende måtte se, hvor en urne sættes ned på anonym fællesplæne, som også er blevet kaldt "De ukendtes grav".

Der foreligger imidlertid afgørelser fra kirkeministeriet og justitsministeriet, som afgør, at der ikke kan være et sådant generelt forbud.

Dette må indebære, at et menighedsråd ikke kan have et generelt forbud mod at pårørende deltager i begravelse eller urnenedsættelse på anonym fællesplæne. Ej heller en generel afvisning af at give nære pårørende oplysning om, hvor en kiste/urne er nedsat.

Hvis den afdøde har tilkendegivet, at der ikke må være pårørende tilstede ved begravelsen/urnenedsættelsen, bør det anføres i kirkegårdsprotokollen, og dokumentation gemmes ved sagen. Det samme gælder, hvis afdøde har tilkendegivet, at ingen må få at vide, hvor kisten/urnen er nedsat.

Hensættelser af gravsten i lapidarier

Der er forskellig praksis på kirkegårdene i Herning Nordre og Søndre Provstier, når det gælder gravsten fra sløjfede grave. På nogle kirkegårde er der sket en ophobning af sådanne gravsten, og den nye vejledning om registrering af gravminder opfordrer til en oprydning, jf. pkt. 18:

Det bør i øvrigt tilstræbes at fjerne ikke-registrerede gravminder, der på en mere eller mindre tilfældig måde er opmagasinerede på kirkegården samt at foretage sortering af ophobede gravminder – såkaldte "gravmindeparker".

Der er dog ikke egentlig pligt til at fjerne alle hjemfaldne gravminder, som ikke er registrerede, eller som ikke umiddelbart vurderes at udgøre et bevaringsværdigt gravminde. Der kan således være gravminder, der skønnes at indgå i kirkegårdsanlægget på en god måde.

Dette vil vi se på ved kommende provstesyn og få en snak med menighedsrådene herom. Det drejer sig om at have et omkostningsbevidst forhold til kirkegårdsdriften.

Imidlertid har vi fået henvendelser fra menighedsråd, som ønsker, at der skal være en mulighed for pårørende, der ønsker et gravsted sløjfet, at få hensat gravstenen i lapidariet for en vis årrække.

Derfor har provstiudvalget besluttet flg.:

Hvis et menighedsråd ønsker, at de pårørende mod betaling får gravstenen hensat i lapidariet, kan provstiudvalget godkende en sådan ordning på følgende betingelser:

1. At en sådan hensættelse af gravstenen i lapidariet først sker, når gravens fredningstid er udløbet.
2. At hensættelsen sker i maks. 10 år, og at dette tidsrum ikke kan forlænges.
3. At kirkegården udarbejder en kostprisberegning over renholdelse omkring gravstenen i lapidariet. (Hvis pladsen omkring gravstenen i størrelse og beplantning svarer til et urnegravsted, kan vedligeholdelsesprisen for urnegrave bruges)
4. At de pårørende forud for hensættelsen i lapidariet betaler den samlede kostpris for flytning og renholdelse omkring stenen i det antal år, den skal stå der (maks. 10 år)
5. At denne ordning er beskrevet i kirkegårdsvedtægten eller i et tillæg til kirkegårdsvedtægten, som indsendes til godkendelse i provstiet.

Vejledning i takster sendes elektronisk til alle ovennævnte. Takstbladet kan i øvrigt rekvireres fra provstikontoret. Takstbladet lægges også ud på provstiets hjemmeside.

Læs Takstbladet grundigt, så I er opmærksomme på de ændringer, der er.

Med venlig hilsen

p.p.u.v

13/11-2018 Kirsten Maad Agyron